

خبر

ماهاتیر محمد پیروز انتخابات مالزی

● نتایج رسمی کمیته ملی انتخابات مالزی نشان داد ائتلاف «امید» به رهبری ماهاتیر محمد پیروز انتخابات سراسری در این کشور شده است. ائتلاف این چهره اپوزیسیون توانسته اکثر کرسی‌های پارلمانی را در انتخابات سراسری که روز چهارشنبه برگزار شد، از آن خود کند. به گزارش ایستا، به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس، کمیته انتخابات ملی مالزی اعلام کرد ائتلاف ماهاتیر محمد، نخست‌وزیر اسبق مالزی، توانست ۱۲۱ کرسی (۵۰ درصد ۱+۱) را در مقابل ائتلاف جبهه ملی (ائتلاف حاکم) به دست آورد. محمد درباره این پیروزی گفت: انتظار دارم نخست‌وزیر جدید (که نامی از آن نبرد)، در ۲۴ ساعت آینده سوگند یاد کند. با پیروزی ماهاتیر محمد، حکومت حزب ائتلاف جبهه ملی به ریاست نجیب عبدالرازق، نخست‌وزیر کنونی این کشور که از ۶۰ سال پیش ادامه داشته، پایان می‌یابد.

عنوان:ابراهیم

همچنین نخست‌وزیر جدید مالزی روز گذشته در یک نشست خبری گفت: پادشاه مالزی موافقت کرده به «انور ابراهیم»، سیاست‌مدار سابق و محبوس این کشور عفو کامل بدهد. افق سیاسی این کشور جنوب‌شرق آسیا برای نزدیک به دو دهه با دشمنی میان ماهاتیر محمد و انور ابراهیم شکل گرفته بود که در نهایت با تصمیم ماهاتیر محمد به‌عنوان نخست‌وزیر در سال ۱۹۹۸ برای برکناری انور ابراهیم از معاونتش، باعث شکل‌گیری یک جنبش مخالف از سوی انور ابراهیم با نام «اصلاحات» شد. انور ابراهیم ۷۰ساله قرار بود در تاریخ هشتم ژوئن امسال به دلیل «رفتار مناسب» از زندان آزاد شود. او در سال ۲۰۱۵ به دلیل لواط به پنج سال زندان محکوم شده بود؛ اتهامی که مخالفان آن را با انگیزه سیاسی دانسته‌اند.

دیدار تاریخی ترامپ و کیم ۱۲ ژوئن در سنگاپور

● چند ساعات پس از رسیدن سه آمریکایی زندانی در کره‌شمالی به خاک ایالات متحده آمریکا، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، در توئیتی خبر داد، دیدارش با کیم جسون اون، رهبر کره‌شمالی، ۱۲ ژوئن در سنگاپور برگزار خواهد شد. به گزارش دویچه‌وله، صبح پنجشنبه رئیس‌جمهور آمریکا از سه شهروند آمریکایی که در کره‌شمالی زندانی بودند، استقبال کرد. این سه نفر پس از آزادی از زندان همراه مایک پومپئو، وزیر خارجه آمریکا، از کره‌شمالی به کشور خود بازگشتند. آمریکا و کره‌شمالی در سال گذشته روابط تندی را شاهد بوده و تهدیدهای زیادی علیه هم داشتند؛ اما پس از حضور تیم کره‌شمالی در المپیک زمستانی کره‌جنوبی، به‌تدریج کره‌شمالی مواضع خود را تغییر داده است. بازداشت این سه آمریکایی آخرین مورد از موارد مشابهی است که در سال‌های اخیر رخ داده است. کره‌شمالی در سال‌های اخیر چندین شهروند آمریکایی را به‌خاطر «جرم‌های جزئی بازداشت و معمولاً آنها را پس از دیدارهای شخصی مقام‌های ارشد آمریکایی با مقام‌های کره‌ای آزاد کرده است.

ترامپ آزادی این سه نفر را نشانه حسن‌نیت رهبر کره‌شمالی دانست و ضمن قدردانی از رهبر کره‌شمالی، گفت: کیم جونگ اون در تلاش است کشورش را دوباره به سمت «دنیای متعارف» هدایت کند. دونالد ترامپ در پیامی در شبکه اجتماعی توئیتر نوشت: «دیدار بین کیم جونگ اون و من، روز ۱۲ ژوئن در سنگاپور خواهد بود. هر دو سعی می‌کنیم لحظه‌ای ویژه برای صلح جهانی رقم بزنیم».

دیدار رهبران آمریکا و کره‌شمالی دیداری تاریخی محسوب می‌شود. تاکنون هیچ‌یک از رؤسای جمهور آمریکا با رهبران کره‌شمالی دیدار نکرده‌اند. در سال ۲۰۰۹ بیل کلینتون، رئیس‌جمهور سابق آمریکا، به درخواست باراک اوباما به پوینگ‌تاک سافر کرده بود. دولت سنگاپور نیز در بیانیه‌ای اعلام کرد برای میزبانی نشست میان رهبران آمریکا و کره‌شمالی بسیار خوشحال است و تصریح کرد: امیدواریم این دیدار دوزن‌نمایی قوی برای صلح در شبه‌جزیره کره باشد.

نخستین گام‌ها برای تعلیلی تأسیسات هسته‌ای

عکس‌های ماهواره‌ای که از زمان نشست سران دو کره در ماه گذشته میلادی گرفته شده‌اند، نشانگر کاهش یوبسته شمار تأسیسات پایگاه آزمایشی هسته‌ای کره‌شمالی هستند. جفری لوییس، رئیس برنامه شرق آسیا در مرکز مطالعات ژئوپلیس مارتین، اظهار کرد: این دست‌کم نشانگر یک اقدام در استقبال از مذاکرات صورت‌گرفته درباره مسئله خلع سلاح کره‌شمالی است. لوییس با اشاره به این تصاویر ماهواره‌ای که از سوی شرکت «پلنت‌لِز» تهیه شده، گفت: در دو هفته گذشته، پنج یا شش ساختمان از این پایگاه تخریب شده است. روشن است که اتفاقی در حال رخ‌دادن است. لوییس ادامه داد: ساختمان‌های اصلی و بزرگ این پایگاه هنوز پا‌برجا هستند؛ اما ساختمان‌های کوچک حاشیه‌ای و ورودی‌های تونل‌های اصلی تخریب شده‌اند. این اقدام می‌تواند شروع آماده‌سازی این مکان برای دعوت از روزنامه‌نگاران و کارشناسان باشد.

عراقی‌ها برای تشکیل دولت جدید پای صندوق رأی می‌روند

عراق امروز اولین انتخابات خود بعد از شکست داعش را تجربه می‌کند؛ کشوری که تا مرز فروپاشی پیش رفت و شاید تا همین یک سال پیش بسیاری از تحلیلگران کار عراق را تمام‌شده می‌دانستند. این چهارمین انتخابات پارلمانی عراق بعد از حمله سال ۲۰۰۳ آمریکا به این کشور و سقوط رژیم صدام حسین است؛ انتخاباتی که عراقی‌ها در آن با تعیین نمایندگان پارلمان عملاً زمینه تشکیل دولت جدید را فراهم می‌کنند. هرچند انتظار می‌رفت تشکیل یک جبهه واحد در مقابل داعش، نیروهای سیاسی عراقی را به سمت اتحاد بیشتر سوق دهد، اما انتخابات کنونی صحنه چندستگی و انشعاب‌های درون‌حزبی و درون‌فرقه‌ای در میان سنی‌ها، شیعیان و کردهاست. یکی از تفاوت‌های اصلی این انتخابات با انتخابات‌های قبلی، شکاف در احزاب شیعیی به‌عنوان اصلی‌ترین نیروی سیاسی در این کشور است. شیعیان که در سال ۲۰۰۵ تحت عنوان ائتلاف عراق متحد وارد کارزار انتخاباتی شدند، امروز گرفتار نشستی سیاسی شده و به پنج ائتلاف اصلی تقسیم شده‌اند؛ امری که نشان می‌دهد تشکیل دولت جدید فرایند پیچیده و زمان‌بری خواهد بود. البته به‌استثنای چند مورد، ائتلاف‌های انتخاباتی هنوز توسط سیاسیونی رهبری می‌شوند که از انتخابات سال ۲۰۰۵ میلادی بر عرصه سیاست عراق سیطره دارند. از دیگر سو، این انتخابات هرچند بعد از پیروزی تاریخی بر داعش برگزار می‌شود، اما عراق در نتیجه این جنگ و درگیری‌های داخلی از جمله تنش شدید با اقلیم کردستان بر سر اقتصاد دغدغه‌های اصلی عراقی‌ها را تشکیل می‌دهد. است. بنا بر یک نظرسنجی ملی در ماه مارس که در ۱۸ استان این کشور صورت گرفته، امنیت، اشتغال و فقدان دغدغه‌های اصلی عراقی‌ها را تشکیل می‌دهد. به عبارت دیگر، با وجود برقراری آرامش نسبی در عراق، هنوز ۲/۵ میلیون نفر در این کشور آواره‌اند و افراطی‌گری و همچنین پس‌مانده‌های رژیم بعث تهدیدی جدی برای امنیت این کشور محسوب می‌شوند.

چهره‌های قدیمی، ائتلاف‌های جدید

در این انتخابات شش هزارو ۹۹۰ نامزد از ۸۷ حزب برای ۳۲۹ کرسی پارلمان این کشور رقابت می‌کنند. از آنجا که شیعیان در قیاس با دیگر گروه‌ها، نفوذ و سلطه بیشتری بر سیاست عراق دارند، گفته می‌شود که نخست‌وزیر بعدی عراق از میان یکی از پنج حزب شیعی انتخاب خواهد شد. حیدر العبادی، نخست‌وزیر فعلی عراق، در صدر ائتلاف نصر شانس خود برای نخست‌وزیری مجدد را امتحان خواهد کرد. ائتلاف دوم تحت عنوان دولت قانون، متعلق به نوری المالکی، نخست‌وزیر پیشین عراق، است که بعد از پیشروی‌های داعش در عراق، جای خود را به العبادی داد. عبادی و مالکی هر دو سیاست‌مدارانی متعلق به حزب دعوت هستند که بعد از نخست‌وزیر عبادی در سال ۲۰۱۴ راهشان از هم جدا شد. هرچند حضور هشت‌ساله مالکی در قدرت با بازسازی نهادهای دولتی و توسعه خدمات‌رسانی همراه بود، اما اتهامات فرقه‌گرایی و فساد تا حدودی خدمات او را تحت‌الشعاع قرار داد. آیت‌الله سیستانی، مرجع عالی‌قدر شیعه، نیز اخیراً از مردم خواسته به افراد فاسد و نالایقی که پیش‌تر قدرت را در دست داشته‌اند، رأی ندهند. عده‌ای این سخنان را نشانه مخالفت ایشان با بازگشت مجدد مالکی به قدرت

می‌دانند. دو ائتلاف اصلی دیگر شیعیی نیز انشعابی از مجلس‌اعلای اسلامی عراقند که پیش از این حکم رقیب اصلی حزب دعوت را داشت. نخستین حزب به نام ائتلاف فتح توسط هادی العامری رهبری می‌شود. این جبهه حکم یک چتر مشترک برای سنت‌گرایان متعلق به مجلس‌اعلای اسلامی عراق و گروه‌های شبه‌نظامی شیعیی که تحت عنوان واحدهای جنبش مردمی شناخته می‌شوند را دارد. به عبارت دقیق‌تر، عامری به‌عنوان رهبر حشد‌الشعبی، در افتخار شکست داعش با عبادی شریک است. به‌عنوان ائتلاف دوم نیز باید به ائتلاف الحکمه تحت رهبری عمار الحکیم اشاره کرد که بخش جوان‌تر مجلس‌اعلای اسلامی عراق را دربر می‌گیرد. به‌عنوان پنجمین و آخرین ائتلاف شیعی نیز باید از السائرون نام برد که صدری‌ها، یعنی طرفداران مقتدی صدر و حزب کمونیست عراق را دربر می‌گیرد. این جبهه با شعار مبارزه با فساد و فرقه‌گرایی با به عرصه رقابت گذاشته است.

هرچند نیروهای سیاسی همواره دچار انشقاق و چنددستگی بوده‌اند، این انتخابات برای آنها حکم یک رقابت حیثیتی و تلاش برای تثبیت مشروعیتشان را

عراقی‌ها برای تشکیل دولت جدید پای صندوق رأی می‌روند

سیاست انشعاب

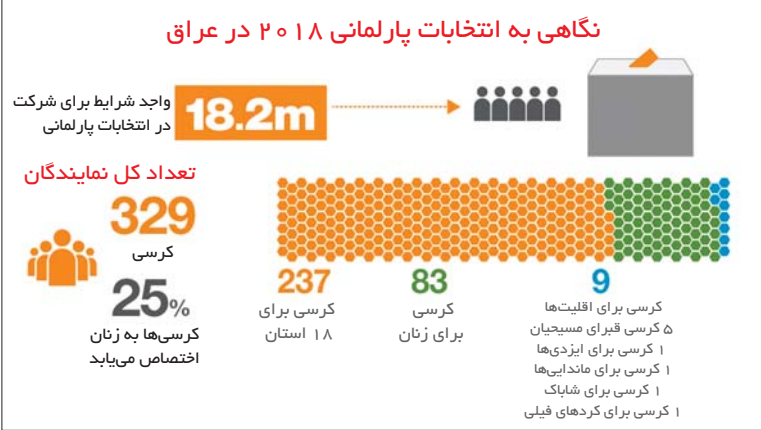


عکس: gettyimages

دارد. رهبران سنی حول دو فهرست اصلی وارد میدان رقابت انتخاباتی شده‌اند. در صدر فهرست نخست اسامه النجیفی، یکی از سه معاون رئیس‌جمهور و برادرش آتیل النجیفی، فرماندار موصل قرار دارند. این گروه شامل اعضای ائتلاف متحدین و پروژه عرب به رهبری خمیس خنجر، تاجر سرشناس عراقی می‌شود. فهرست دوم تحت عنوان ائتلاف الوطنیه به‌وسیله سالم الجبوری، سخنگوی پارلمان، صالح‌المطلق، معاون پیشین نخست‌وزیر و اباد علایو، نخست‌وزیر اسبق عراق هدایت می‌شود. با این حال به نظر نمی‌رسد که سنی‌ها بتوانند کرسی‌های زیادی را در پارلمان به خود اختصاص دهند. بنا بر گفته تحلیلگران، احتمال این که رأی‌دهندگان در موصل و دیگر استان‌های سنی‌نشین به ائتلاف نصر به رهبری حیدرالعبادی رأی دهند، بیشتر است.

یک‌تاز عبادی

در واقع پیروزی بر داعش در دوران نخست‌وزیری حیدرالعبادی باعث می‌شود که عراقی‌ها او را گزینه بهتری برای ایجاد تغییرات بنیادی در عراق ببینند. بنا بر یک نظرسنجی سراسری و به نقل از «الجزیره»، ۷۹ درصد مردم عراق، عبادی را به عنوان نخست‌وزیر قبول



شور احزاب نوظهور در میان ناامیدی کردها

کند و یکی از مهم‌ترین حزب‌ها در این میان «ائتلاف دموکراسی و عدالت» است به رهبری برهم صالح، نخست‌وزیر سابق اقلیم کردستان عراق. او که از پیروان طالبانی بود، سال گذشته از حزب اتحادیه میهنی جدا شد و کمپینی علیه فساد راه انداخت که برای بسیاری از رأی‌دهندگان کرد مسئله‌ای کلیدی است.

صالح به رویتزر گفته است: «بحران عمیقی در منطقه کردستان وجود دارد. این بحران نتیجه نظام حکومتی شکست‌خورده‌ای است که بر پایه تبعیض و تبارگماری در دم و دستگاه اداری کشور بنا شده است».

احزاب مخالف

انتظار می‌رود صالح بتواند کرسی‌های پارلمان را از حزب دموکرات کردستان و حزب اتحادیه میهنی و همچنین جنبش گوران، حزب مخالفی که در سال ۲۰۰۹ از اتحادیه میهنی انشعاب یافت، بگیرد. جنبش تازه‌کار نسل نو به رهبری سیاست‌مدار نوپا شاسوار عبدالواحد هم تلاش می‌کند کرسی‌های پارلمان را از نامزدهای دو حزب اصلی بگیرد اما رقیبی جدی تلقی نمی‌شود. یوسف محمد رئیس سابق پارلمان اقلیم کردستان عراق که از رفتن به اربیل منع شده و حالا رهبر فهرست گوران از سلیمانیه است، می‌گوید: «ما شاهد کاهش حمایت از دو حزب حاکم هستیم که دیگر هیچ چیزی برای گفتن به رأی‌دهندگان ندارند».

احزاب مختلف کردی مضطربانه چشم به انتخابات روز شنبه دوخته‌اند چراکه نتیجه آن گویای پایگاه حمایتی آنها در دوره پس از همه‌پرسی است. این انتخابات در واقع سنگ محک انتخابات منطقه‌ای پیش‌روست که روز ۳۰ سپتامبر برگزار می‌شود. اگر احزاب نوظهور در انتخابات روز شنبه عملکرد

قابل‌قبولی داشته باشند، انتظار می‌رود که توازن قدرت داخلی تغییر کند. حزب دموکرات کردستان و اتحادیه میهنی بر پارلمان منطقه‌ای کردستان عراق تسلط دارند و اکثریت نمایندگان پارلمانی کردی که به پارلمان ملی فرستاده می‌شوند، از این دو حزب بوده‌اند.

خوشحالی کوتاه کردها بعد از پیروزی در همه‌پرسی سال گذشته زمانی بیش‌ازپیش درهم شکست که دولت مرکزی در اقدامی تنبیهی شهر نفت‌خیز کرکوک را که سه سال تحت کنترل کردها بود، از آنها پس گرفت.

حالا، شور همه‌پرسی استقلال جای خود را به این‌باور دردناک داده که رهبری کردستان عراق خودمختاری این منطقه را که از زمان جنگ ۱۹۹۱ خلیج‌فارس به دست آورده، به مخاطره انداخته است.

شوروشوق کردها
برای انتخابات اندک است.
اما در شهر چندقومیتی کرکوک،
کمپین‌های انتخاباتی به راه است
و بیلبوردهای نامزدها فضای عمومی
را پر کرده‌اند.
در استان کرکوک، ۴۵۸ نامزد تنها
برای ۱۳ کرسیِ مبارزه می‌کنند،
امری که نشان‌دهنده اهمیت این
انتخابات برای
آنهاست

● به نیویورک تایمز می‌گوید: «هیچ تمایلی به شرکت در این انتخابات‌ها ندارم. در طول ۲۷ سال ما هیچ چیزی از این دو حزب ندیده‌یم». شوروشوق کردها برای انتخابات اندک است. اما در شهر چندقومیتی کرکوک، کمپین‌های انتخاباتی به راه است و بیلبوردهای نامزدها فضای عمومی را پر کرده‌اند. در استان کرکوک، ۴۵۸ نامزد تنها برای ۱۳ کرسی مبارزه می‌کنند، امری که نشان‌دهنده اهمیت این انتخابات برای آنهاست.

نگاه

برجام و فرجام صلح در خاورمیانه

حسین احمدی‌نژاد

● شاید هیچ زمانی دیگر به اندازه ایام کنونی، خاورمیانه متلاطم چنین مات و مبهوت نبوده که آینه‌های تار و تاریک را در افق نه‌چندان دور خود می‌بیند. توافق هسته‌ای ایران با پنج قدرت جهانی می‌توانست گام روشنی برای بهبود وضع مبهم خاورمیانه باشد؛ اما این خوش‌بینی دیری نپایید و با خروج آمریکا، دونالد ترامپ اولین گام‌ها را برای لرزان‌ترکردن خاورمیانه برداشت. حملات و تنش جنگی چهارشنبه‌شب بین سوریه و اسرائیل را شاید بتوان اولین نشانه‌های خشونت نوین در خاورمیانه دانست. این در حالی است که با خروج آمریکا از برجام، خاورمیانه به دو گروه تبدیل شده است؛ عربستان سعودی، بحرین و امارات از یک سو با همراهی و پشتیبانی کامل اسرائیل از این خروج استقبال کردند و خواستار کنترل، نظارت و تحریم بیشتر ایران شدند و از دیگر سو دولت‌های ترکیه، عراق و لبنان آن را تهدید دانستند و خواستار پایان دادن به وضع موجود شدند. اما نگاه ترکیه به موضوع بیشتر تعارفی بود و منطق با واقعیت نیست؛ همه این تحرکات در حالی صورت می‌گیرد که هنوز سوریه حیط‌خلوت دولت‌های مختلفی است و وضعیت دهشتناکی را تجربه می‌کند. از سوی دیگر، عربستان سعودی در چهار حوزه سوریه، لبنان، یمن و بحرین و تاحدی عراق، با ایران مشکل اساسی و تضاد منافع پیدا کرده، به نحوی که غیرمستقیم به یک رویارویی نظامی هم منج شده است.

اکنون خروج آمریکا از برجام و بازگرداندن تحریم‌ها به‌خصوص تحریم‌های نفتی از یک سو و نقش‌آفرینی جدید اسرائیل در حملات موشکی و هوایی به مناطق مختلف سوریه و بعضاً لبنان که هدفی جز تقابل با ایران نیست و تلاش برای رویارویی مستقیم با ایران از دیگر سو، فصل جدیدی از روزهای پرتنش خاورمیانه را رقم زده است. اما نکته اینجاست که بازل خاورمیانه جدید با بازل خاورمیانه کلاسیک تفاوت فاحشی دارد، بنابراین نزاع و درگیری سرد و گرم بین بازیگران خاورمیانه نیز شکل خواهد گرفت، خاورمیانه همواره آبستن تحولات عجیب، خاص و فوری است؛ زیرا ساختار، منافع و منابع آن به همراه نوع حکومت‌های حاکم بر دولت‌های مستقر در این منطقه، چنین شرایطی را پدیدار می‌کند. در چنین شرایطی، برجام دقیقاً می‌توانست آرامشی نسبی بر آن بنیانند؛ اما با خروج آمریکا و تحرکات جدید بازیگران آن، به شکل خاصی شاهد تحولات نگران‌کننده‌ای در این منطقه هستیم و آرامش حداقلی آن از میان رفته است. تلاش‌های اتحادیه اروپا پس از خروج آمریکا تاکنون نتوانسته آرامش نسبی را به این منطقه برگرداند و شوربخانه روسیه هم صرفاً ناظر تحولات و تنظیم‌کننده منافع کوتاه‌مدت و بلندمدت خود است و در این راستا آنچه قربانی می‌شود، صلح نسبی موجود در منطقه و مردمان آن است.

از سوی دیگر، موضوع سنتی فلسطین در خاورمیانه‌ها با این تحولات و دست‌بندی بازیگران آن به‌کلی به حاشیه رانده شده و اساساً صلح بین اسرائیل و فلسطین به خواب عمیقی فرورفته است، واقعیت مسئله این است که خاورمیانه با وجود داشتن منابع غنی نفت و گاز و معادن قوی، از تمدن و فرهنگ سرشاری نیز برخوردار است؛ اما تضاد منافع دولت‌ها و وجود و حضور فعال بازیگران مختلف

غیرخاورمیانه‌ای در آن از یک سو و وجود دولت‌های غیردموکراتیک در این منطقه مانند عربستان و آتش‌افروزی بعضی‌ها مانند اسرائیل، موجب شده با خروج آمریکا از برجام، شاهد تحرکات و تحولاتی در این منطقه باشیم که بسیار نگران‌کننده‌اند. در این شرایط، هر نزاع و خشونت، مایاردها لار به جیب دولت‌های روسیه و آمریکا سرازیر می‌کند و آوارگی، فقر، کشتار و فلاکت بیشتر نصیب ملت‌های خاورمیانه خواهد شد، بنابراین تنها امری که می‌تواند مانع خشونت جدید در منطقه باشد، عقلانیت، صبوری و خوش‌نیت‌داری و توجه به رفاه و آسایش ملت‌های این منطقه است، نکته مهم این است که نباید بهانه به دست جنگ طلبان داد؛ زیرا بوی باروت از دور می‌آید. مرهم همه این دردها برای خاورمیانه نگون‌بخت، دموکراسی و توجه به خواست و آسایش مردمان آن است که صلح را به ارغمان می‌آورد.

کارشناس حقوق بین‌الملل

تک‌خبر

دمشق، عاری از گروه‌های مخالف

● آخرین گروه مخالفی سوری به همراه خانواده‌های خود از نواحی جنوبی دمشق خارج شدند. به گزارش ایستا، به نقل از سایت شبکه سومریه‌نیوز، رامی عبدالرحمن، مدیر مرکز دیده‌بان حقوق بشر سوریه، اعلام کرد: آخرین گروه از میان گروه‌های مخالف سوری در حال انتقال به مناطق شمال کشور هستند و به‌این‌ترتیب دمشق برای اولین‌بار از سال ۲۰۱۱ تاکنون خالی از وجود هرگونه گروه مخالفی جز داعش شده است. رامی عبدالرحمن تأکید کرد: ۱۵ آوتوبوس در حال انتقال صدها نفر از نیروهای مخالف به همراه خانواده‌هایشان از شهرک‌های «یلدا»، «بیللا» و «بیت سمح» به شمال کشور هستند؛ اما نیروهای داعش همچنان در اردوگاه «برموک» و محله «الحجرالاسود» حضور دارند.